اشراق‌محوری در روح الایمان

یکی از مواردی‌که هفته قبل یادداشت کرده بودم که بگویم اما فراموش کردم، مسأله روایت معروف ارواح خمسه است. شاید بالای پنجاه-شصت ای صدتا بیانات مختلفه در روایات در مورد ارواح خمسه مطرح شده که در انبیاء و اوصیاء پنج روح است و در مؤمنین چهار روح است و در همه مردم و حتی کافر، سه روح است. خُب ببینید در این سومی حضرت می‌گویند روح الایمان نیست. روح القدس که برای انبیاء و اوصیاء علیهم‌السلام است. حضرت فرمودند امام علیه‌السلام «وَ فِي بَيْتِهِ مُرْخًى عَلَيْهِ سِتْرُهُ»[1]؛ روی حساب بدن ظاهری، در خانه خودشان خواب هستند، اما «روح القدس ثابت فيه ما في شرق الأرض و غربها و برها و بحرها»؛ به روح القدس خبر از کل کره زمین دارند. یعنی «وأيّدهُم بروحٍ منه القدس»[2]؛ خدای متعال به اولیاء خودش چیزی می‌دهد که کارکرد این بدن و خواب و بیداری آن، با آن مانعة الجمع نیست. درعین حالی که خواب است، آن [روح القدس] بیدار است و آن علم وجود دارد. این روح پنجمی، برای انبیاء و اوصیاء است. چهارمی آن، روح ایمان است؛ مؤمن این را دارد و کافر آن را ندارد. وقتی مؤمن در حال معصیت است، حضرت فرمودند: «روح الإيمان يلازم الجسد ما لم يعمل بكبيرة فإذا عمل بكبيرة فارقه الروح»[3]؛ روح الایمان می‌رود. حتی راوی می‌گوید کل آن می‌رود یا مقداری از آن می‌ماند؟ حضرت فرمودند یک ذره آن نمی‌ماند؛ تمام روح الایمان می‌رود. خیلی روایت جالبی است. ببینید یک چیزهایی است که واقعاً در وجود ما ظهور می‌کند، جوهره آن مال بیرون است، برای منفصل و عالم دیگری است و وقتی رفت، دیگر رفت. اینها مطالب مهمی در آن هوشهای اشراق‌محور است.

---

[1] بصائر الدرجات في فضائل آل محمد صلى الله عليهم، ج۱، ص: ۴۵۴

[2] البقره ۸۷

[3] بصائر الدرجات في فضائل آل محمد صلى الله عليهم، ج۱، ص: ۴۴۷

بازبینی #3
ایجاد شده 12 سپتامبر 2024 11:43:32 توسط ... .
به روزرسانی شده 6 فوریه 2025 10:29:16 توسط ... .